

CATALUNYA SOCIAL

Any VI. Núm. 286

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

6 de novembre de 1926

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

Un Cens patronal - obrer veritable

En les darreres eleccions de Vocals per a un Comitè Paritari, fa pocs dies hagudes a Barcelona, es pogué observar la deficiència enorme del Cens d'entitats que serveix per a les dites eleccions.

En les eleccions de Vocals per al Tribunal Industrial, que ara s'estan celebrant, ha pogut observar-se el mateix fenomen, fins a l'extrem que en el Cens per a aquest objecte hi ha compreses entitats particulars i, en canvi, en resten excloses federacions que comprenen milers de treballadors i molts centenars de patrons.

I si seguïem per aquest camí, les deficiències es multiplicarien fins a extrems inversemblants.

Aquest és el fet.

Però el que no acabem de capir són les seves causes. No es comprèn com en una matèria tan important i delicada, que pot donar lloc a conflictes greus, no existeix encara — i després de molts anys de treballar — un Cens patronal i obrer, de corporacions i fins individual, veritable o el més aproximat possible a la realitat.

La tendència del Ministeri del Treball — no d'ara, sinó de molt temps ençà, ja que cal comptar-hi les tendències dels Ministeris que el precediren en el seu ram — és la de constituir tots aquests organismes a base electiva i amb representació patronal i obrera. I així tenim avui ja els Consells del Treball, els Comitès Paritaris, les Comissions Mixtes del Treball, el Tribunal Industrial, etc., que estan constituïts damunt aquests fonaments.

Com es pot explicar, doncs, que amb tants anys i anys — cal recordar la part electiva de l'antic Institut de Reformes Socials, de l'Institut Nacional de Previsió, etc. — que cal fer eleccions per a constituir aquests organismes, no es tingui ni mitjanament fet un Cens patronal i obrer, sense el qual és absolutament impossible parlar de representació obrera i patronal autèntica en tots aquests organismes?

Diu la premsa que ara el Ministeri del Treball prepara un Decret de caràcter general sobre Comitès Paritaris. I afirma que aquests seran elegits a base corporativa, és a dir, per corporacions patronals i per corporacions obreres.

Ens temem que el Ministeri vulgui llançar aquesta nova disposició sense comptar tampoc amb la base d'un Cens ben fet. Llavors tant valdrà com deixar els nous organismes al "mango-neig" d'uns quants senyors que són bon xic versats en portar representacions d'aquestes tan poc autèntiques fins a l'extrem d'esdevenir veritables professionals de la representació obrera o de la patronal. I això constituïria realment la més greu de les equivocacions.

Si es creu que els Comitès Paritaris han constituït un experiment que cal estendre, si es creu en la seva virtut pacificadora, ha d'ésser, naturalment, a base que aquests Comitès representin els interessos de les classes que han de constituir-los. I això solament pot obtenir-se mitjançant l'allunyament del professionalisme dels representants i mitjançant que puguin intervenir en la seva elecció els qui en realitat són obrers i són patrons autèntics. El contrari tant valdria com exposar la reforma a un sorollós fracàs i a desacreditar l'obra fins avui feta en aquest sentit.

No seria lògic que abans de parlar per mai més d'organismes patronals i obrers se sabés on rau en aquests obrers i aquests patrons, on s'organitzen, on acoblen la defensa de llurs interessos?

Seria cosa tan difícil el procurar la formació d'un Cens patronal i obrer que servis de base a aquests organismes i a tots els que en el mateix sentit puguin crear-se en l'esdevenidor?

Si no comencem per ací, cal témer l'esterilitat de tot el que es creï, per molt bona voluntat que es posi en la seva creació.

*Encara la qüestió de Mèxic**La compra del silenci*

La qüestió de Mèxic ha emplenat, durant mesos i mesos, les pàgines de la premsa i ha esdevingut cosa d'actualitat en el món sencer. La persecució religiosa no ha pogut passar oculta al món, ja que cap d'altra de tanta magnitud no es compta en els moments de la civilització dels nostres dies.

Les guerres religioses semblaven ja cosa bandejada de tots els Estats moderns — pel que fa a l'acció de l'Estat, almenys — i la persecució de Mèxic ha sorprès en el doble sentit de guerra religiosa i d'acció d'intolerància d'un Estat modern.

Però, heus ací que quan l'opinió catòlica del món semblava unànime en l'apreciació del fet mexicà, un grup de periodistes i escriptors esveren la nostra consciència destacant un argument que sorprèn arreu. Cal — han dit — no parlar massa del que passa a Mèxic, perquè, en el fons tot allò és polític, i el clergat de la República no és pas el menys culpable de la persecució per la seva actitud en matèria política i per la seva general degeneració.

Confessem que, el primer cop d'oir semblant afirmació, ens quedàrem tan sorpresos que ens fou impossible de contestar. Això dit per escriptors catòlics! Aquesta confusió de conceptes exposada per esperits clars i lluminosos!

Un mar de negrors envai la nostra pensa, fins que, amb un xic de reflexió, ens férem càrrec de l'argument i de la manca de raó dels qui aital xavacaneria empenen per a no parlar dels nostres germans de Mèxic en les circumstàncies d'ara.

I

Primerament, tot i admetent que pot haver-hi entre el clergat de Mèxic sacerdots que hagin anteposat els interessos de la política als de la religió, mai això no ens podrà explicar el per què de les restriccions iníquies de la Constitució del 1917, de la qual extractem el següent:

No es reconeix personalitat a l'Església i es dona al Govern la facultat d'intervenir en culte i disciplina; es limita el nombre de sacerdots, als qui no es reconeix com a tals estant les seves funcions a disposició sempre dels agents de l'autoritat (art. 130).

Els drets polítics dels sacerdots resten enormement mutilats (arts. 55, 59 i 82).

Queden prohibits els vots religiosos i les comunitats monàstiques (art. 5).

El matrimoni és una pura cerimònia civil (article 130).

El culte públic resta confinat als santuaris (article 24).

El Govern pot vigilar el culte i pendre-hi part (articles 24 i 130).

Les escoles catòliques estan sotmeses en tot a l'Estat, programes, llibres, professors, nombre d'aquests, etcètera. Els religiosos i sacerdots no poden regentar escoles (art. 3). Es prohibeix tot vestigi de religió en les escoles.

Les esglésies són propietat de l'Estat (art. 27).

Es necessària l'autorització de l'Estat per a bastir esglésies (art. 138).

Els palaus dels prelats, seminaris, cases rectorals, collegis, asils, hospitals, pertanyen a l'Estat (art. 27).

L'Església no pot posseir. N'hi ha prou amb una simple sospita per a portar als tribunals un eclesiàstic. (article 27).

Els sacerdots no poden heretar sinó dels seus més pròxims parents (art. 27).

I després de la lectura d'aquests famosos articles, deixats sense aplicar fins ara, digui qualsevol esperit imparcial si tenen o no raó de protestar els catòlics mexicans.

I digui encara qualsevol esperit imparcial si el problema legal — i de la llei fonamental — té alguna cosa a veure amb l'actitud política dels clergues mexicans.

II

En segon lloc, no cal que el poble fidel s'assabenti de lleis ni actituds polítiques dels clergues a Mèxic. Fins arribant a reconèixer la culpabilitat i la manca de tacte polític dels clergues mexicans, això no justificaria mai els atacs contra l'Església, i sobretot atacs en la vida legal, i no menys que en la llei fonamental, de la República.

III

I per damunt de tot això, encara, tenim amb nosaltres un argument de ple valor per als catòlics i d'absoluta autoritat: la paraula del Sant Pare.

La qüestió mexicana ha arribat a constituir un dels motius obsessionants del Papa Pius XI, fins a l'extrem que, entre les peticions del Jubileu de l'Any Sant, una d'elles la constitueix el pregar pels nostres germans de Mèxic, els catòlics d'allà

Quan no tinguéssim altres arguments per estar segurs de l'actitud del Govern de Mèxic i de la injustícia de la persecució dels catòlics i de l'Església en aquell país, tindriem la veu de Roma que per a nosaltres és veu decisiva i de suprema autoritat.

Si fa encara pocs dies, quan la premsa de cert color publicava notícies sobre determinades actituds de claudicació dels catòlics mexicans, Roma preguntava amb aire sever al cap de l'Episcopat mexicà sobre aquests rumors, i contestava Monsenyor Mora que l'actitud de resistència era ben ferma i que mai els catòlics no desoïrien la veu de la Santa Seu!

IV

Darrerament, tot i admetent que el clergat mexicà no estigués a l'altura que la seva missió exigeix, seria aquest un problema interior de l'Església en el que diu referència a la reforma o a la correcció del clergat mexicà. Però de quan ençà pot explicar l'actitud dels sacerdots la persecució de l'Església?

Sabem que entre molts sacerdots mexicans hi ha hagut un excés de partidisme per a En Díaz; sabem que entre ells manta vegada la política ha manifestat actuacions que haurien d'haver estat reservades a la religió. El que no arribarem mai a capir és que això expliqui una persecució de l'Església i que mai els catòlics hàgim de restar callats tenint al davant una Constitució opressora com aquesta de l'any 17 i una política netament anticatòlica com la d'En Calles.

V

I encara no ens sabriem estar de finir aquestes notes, sense destacar-ne una de ben simpàtica.

No és cert que entre els clergues de Mèxic n'hi han hagut munió de perseguits, uns amb presó, altres vessant la sang en jornades de llibertat religiosa, altres exiliats de la pàtria, i altres atropellats en tots els terrenys de la ciutadania? I no és cert que el clergat mexicà ha sabut mantenir-se a l'altura que

la defensa de l'Església exigeix i servir una absoluta disciplina?

Quan una institució com aquesta de la clerecia mexicana ofereix fruits com els indicats, fruits de martiri, fruits de dolor, fruits de sang, no deurà ésser una institució tan corrompuda com pretenen presentar-la certs esperits un xic fàcils a cercar explicacions a tot, prescindint de o que és veu de tots, i en aquesta ocasió del Sant Pare i ja de l'Església Universal.

I encara que així fos, sempre l'Església estaria per damunt d'això i sempre seria l'Esposa de Crist (no la clerecia) la perseguida.

I això sol ja és prou perquè els catòlics estiguem amatents a complir amb el nostre deure. El contrari, és a dir, el callar en aquestes circumstàncies semblaria fer el joc — inconscientment, és clar — a la política del President Calles, qui es vanta públicament d'haver comprat el silenci de la premsa de certa classe!

JOSEP M. GICH

La solemnitat de diumenge

Crist Rei

Es realitzarà la profecia de M. de Bonald, acceptada per Josep de Maistre: "La revolució ha començat per la Declaració dels Drets de l'Home; ella acabarà per la Declaració dels Drets de Déu?"

El cert és que la solemnitat que per primera vegada es celebrà el diumenge proppassat, dia 31 d'octubre, instituïda per S. S. Pius XI en l'encíclica *Quas primas* (1), ha revestit en tot el món catòlic inusitada esplendor segons que hom pot constatar repassant la premsa cristiana nacional i estrangera.

Barcelona, devota i fidelíssima a Crist, ha celebrat també aquesta festa amb una brillant i apoteòsica manifestació de pietat, imponent i fervorosa. Uns *seixanta mil fidels*, per la tarda del diumenge últim, ensems que lucraven el Jubileu de l'Any Sant, *confessaven amb tota lleialtat la sobirania efectiva de Jesús*, a qui amb gran ironia presentava Pilat com a rei (2) a la turba que el volia crucificar.

Cap festa més escaienta que la de la reialesa de Crist i per ço Francesc Veuillot diu que Pius XI, després d'haver declarat que la reialesa de Nostre Senyor Jesucrist és una veritat dogmàtica i constitueix també un ferment de vida social, entén que aquesta veritat deu ésser de tots reconeguda i vol que la societat es nodreixi amb aquesta ideologia; dirigint-se el Sant Pare no ja tan sols als directors de la societat i als caps dels governs, sinó que també reclama l'adhesió intel·lectual i activa a cada u de nosaltres perquè cada cristià aporti a aquesta festa l'efusiu homenatge de la seva fidelitat, i així la reialesa de Crist s'imposi d'una manera efectiva (3).

Que en la nostra capital el vehement desig del Sant Pare ha trobat ressò, és evident, i hom no recorda de molts anys ençà una manifestació tan imponent com la de l'últim diumenge, ni en l'ordre religiós, ni tan solament en cap altre ordre, car es pot ben dir que al voltant de la Catedral es congregà tot Barcelona catòlic militant, sense distinció de se-

xes, estaments socials ni professions, en admirable solidaritat cristiana. La reialesa de Crist no podia proclamar-se d'una manera més escaient, ni podia produir millors fruits que els de germanor cristiana que esborra aquelles separacions que el món tant estima construir com altíssimes barreres entre unes esferes socials i altres.

Aquesta enorme multitud ha estat reconeguda per tota la premsa de la capital. Ens plau de reproduir ço que deia *La Veu de Catalunya*: "Ben aviat es va veure que la gent congregada entorn del nostre primer temple constituïa una multitud com *poques vegades es veu reunida* (4), i *El Noticiero Universal*, amb grans titulars, anunciava en l'editorial del dia primer de novembre l'assistència de 50.000 persones.

La reialesa de Crist és, com afirma Bossuet, i així ho proclamava davant Lluís XIV, "per naixença, per conquesta i per elecció" (5). Rei immortal dels segles, i Catalunya una porció escollida d'aquest reialme. Per això, lloat sigui Ell, els seus súbdits nombrosos i fidels l'han proclamat per Rei amb tot l'entusiasme de llur cor.

Es altament consolador poder constatar l'enorme força dels catòlics a Catalunya, i hom endevina en aquestes grans parades que de tant en tant s'organitzen, la greu responsabilitat que a tots plegats ens incumbeix de no saber endegar d'una vegada tota aquesta potència d'energia cristiana. Ens falta posar a tots plegats cohesió i disciplina per a ocupar cada u el lloc que li correspon en aquest enorme exèrcit de Crist. Ens falta potser també la suficient humilitat per a obeir a les veus dels nostres capitans.

La Festa de Crist Rei, entre altres, ha produït un bé immens a Barcelona, i aquest és el de poder-nos comptar en legió. Traiem-ne totes les conseqüències que siguin del cas per tal que, recordant-nos sovint que Crist és el nostre Rei, i nosaltres els seus súbdits, sapiguem en tota hora portar-nos com a bons

soldats seus. defensant la seva Església amb aquell braó i fidelitat que no admeten tebieses ni claudicacions en cap ordre.

I en aquesta hora, recordem-nos, tal com ens ho ordena el Sant Pare, de la part escollida per al combat, que ho és l'Església Mexicana, i a la consigna que ha donat la francmaçoneria de fer el silenci a l'entorn d'aquella greu persecució; oposem-hi els catòlics la màxima protesta, el màxim conhort i la màxima publicitat, de cada una de les batalles i de cada un dels martiris que aquell Nercnet, que es diu Elias, turc d'origen, i que per despistar empra el nom matern de Calles, infligeix als exemplars, es-

trenus i ben amats germans els cristians de Mèxic.

Així trobarem en la reialesa de Crist tota l'eficàcia de la invocació.

FRANCESC MANICH

- (1) *Acta Apostolicae Sedis*. — 28 desembre 1925.
- (2) "Ecce Rex vester". — Joann., XIX, 14.
- (3) "La Fête du Christ Roi". — *La Vie Catholique*, 30 octubre 1926.
- (4) *La Veu de Catalunya*. — Les grans solemnitats de diumenge 2 de novembre.
- (5) *Sermons sur les Devoirs des Rois*. — *Oeuvres oratoires* de Bossuet, edició Lebarcq; citat per l'abbé Detrez en *La Documentation Catholique*, núm. 353, 30 d'octubre de 1926.

La Segona conferència catòlica internacional de treball social

Aquesta conferència s'ha celebrat a Brusselles, els dies 15, 16 i 17 d'octubre últim, reunint-se els delegats de les escoles socials catòliques de París, Brusselles, Aix-la-Chapelle, Lovaina, Montreal, Munich, Friburg en Brisgòvia, Lucerna, Budapest, Viena i altres entitats d'auxiliars socials d'Alemanya, França i Bèlgica.

Altres escoles com les d'Oxford, Washington, Berlín, Amsterdam, etc., s'han adherit.

S'aprovaren les següents conclusions:

La conferència constata: Primer. La necessitat que els auxiliars socials siguin formats en sòlids principis doctrinals catòlics. Aquesta formació doctrinal farà comprendre a la selecció dels treballadors socials el pla de reconstrucció de la societat segons els principis de l'ordre social cristià, permetent-los de jutjar les diverses institucions socials a la llum d'aquests principis.

Segon. Preconitza un ensenyament de base religiosa i filosòfica, sintètica i no purament circumstancial.

Tercer. Altrament, estima que un ensenyament didàctic dels grans principis religiosos i filosòfics és necessari per a llur formació espiritual.

Quart. Oi més, és indispensable que l'aplicació dels principis a les realitats socials es faci en cursos i cercles d'estudis.

Cinquè. Encarrega a les oficines l'elaboració d'un programa-típus de l'ensenyament bàsic.

La secció internacional d'auxiliars del treball social es constituí al si de la Unió Catòlica Internacional del Treball Social. El secretariat s'ha conservat a Brusselles (boulevard Clovis, 75).

En el discurs de tancament, Msr. Van Cauwenbergh, Vicari general, en representació de l'Arquebisbe de Malines, recordà que les diverses branques del servei social no són sinó noves modalitats de la caritat cristiana i de l'apostolat laic que l'Església catòlica ha suscitat sempre a través de tots els segles.

El nostre Sant Pare es dignà enviar la seva benedicció als membres d'aquest II Congrés de la Unió Catòlica Internacional del Treball Social.

Els que moren

Woeste

Aquest eminent home d'Estat belga, més conegut com a gran polític que com a excellent sociòleg, acaba de passar a vida millor amb una mort cristiana exemplar, ja octogenari.

Feia poc de temps que se l'havia solemnialment estatuat en una plaça de Brusselles davant de tot un poble que l'aclamava i sota el patronat reial que li retia honors de príncep.

Els caps dels partits belgues, sense distinció, honoraren també el gran patriarca dels governants i model d'homes públics i privats, com que era catòlic entusiasta i practicant fervorós.

Woeste prengué part, en la seva primera joventut, en aquelles celeberrimes lluites contra la francmaçoneria, entronitzada al poder amb Frère Orban, que combatia el derrotat partit catòlic amb tota mena d'armes, sota el regnat de Leopold.

Woeste fou un dels organitzadors d'aquelles famoses manifestacions catòliques que ompliren els carrers de Brusselles i acabaren per dominar-los, foragitant d'ells les turbes demogrògiques posades, amb els partits extrems, al servei del forçut cabdill maçònic.

Frère Orban en el Parlament no tingué enemic més temible que Woeste, home de lleis, jurisconsult eminent, orador ciceronià, polític expert, cor d'àngel però enardit i infrangible en la defensa de la Religió i de la pàtria.

En declarar-se la guerra, serví amb tota lleialtat la seva pàtria i la seva fe, però la seva figura perdé en ressonància ço que guanyà en eficàcia i respectabilitat.

Com a sociòleg de primera fila els seus serveis foren innombrables i de gran vàlua, però sense soroll, calladament. Avorria l'aura popular, però era l'advocat del poble i els obrers tingueren sempre en Woeste un constant i amorós protector, i els progressos socials un prudent però decidit partidari.

No escriví obres de sociologia, però les practicà, que val quelcom més.

Ha mort pobre.

La causa catòlica, la causa social, la nació belga, el trobaran molt a faltar, però no poden queixar-se de Woeste, que els consagrà tota una llarga vida plena de virtut i de saviesa.

E.

El debat Feliu Elias

Intermedi

Els dos articles publicats en aquestes pàgines les setmanes última i penúltima, així com els que, si Déu vol, seguiran, responen al disseny de fonamentar l'actitud que el signatari, unit amb la Direcció de CATALUNYA SOCIAL, ha pres en ocasió de publicar-se i anunciar-se per part d'un grup editorial, uns llibres de divulgació d'art cristià deguts a un escriptor al qual acusem d'impietat, d'aversion al sobrenatural i d'especial oposició a l'essència d'aquest art cristià que li encarreguen de divulgar. La nostra actitud pot resumir-se en aquestes dues tesis:

1.^a *En Feliu Elias no és qualificat per a exercir la tasca d'ensenyar matèries d'art cristià a un públic cristià.*

2.^a *Es una ofensa al públic cristià així com als arqueòlegs catòlics de la nostra terra, encarregar a En Feliu Elias, estudis o manuals de divulgació de matèries d'arqueologia cristiana.*

En un mot, nosaltres acusem a En Feliu Elias d'esser quelcom més greu, més perillós, més contradictori als nostres sentiments del que ho seria un simple autor agnòstic, laic, o indiferent. El senyor Feliu Elias és anticristià. És un delíberat i constant enemic de la nostra fe. Especialment, és un adversari implacable de l'estètica cristiana.

Com és natural, ens correspon provar i documentar unes acusacions tan serioses i greus. La present sèrie d'articles té per objecte comunicar al lector les raons, que no són poques ni curtes, damunt de les quals descansa la nostra tesi.

No dubtem que si el senyor Feliu Elias s'ho proposa, conseguirà, contenint els seus propis sentiments, redactar un *Baedeker* fred, objectiu, que no contingui cap atac al dogma ni a la moral. Però, és això el que té dret d'esperar el públic cristià, d'una col·lecció que va expressament per a ell? No creiem que sigui digne de lloança posar en mans dels nostres joves, dels estudiants, del poble creient, per a educar-los en l'admiració i comprensió dels grans monuments de nostre art religiós, llibres freds, secs, eixuts, sense cap error dogmàtic si tant s'esforça l'autor a comprimir-se, però també sense fe ni amor ni entusiasme, sense la compenetració espiritual que el mestre o el divulgador han de tenir amb l'essència de la cosa ensenyada per a fer sentir al lector. al deixeble, quelcom més que un simple interès de turista.

Cal remarcar la complicada personalitat del senyor Feliu Elias, alias Apa i alias Joan Sacs, dins de la qual triple nomenclatura hi habita l'ànima maliciosa d'un dibuixant satíric de la més deplorable història. Ningú com ell no prodiga les reticències, ningú com

ell, avui dia en la nostra literatura, no sap velar la malícia sota la frase cànida o casolana. Té la sang freda, la paciència maligna d'aquells escultors que d'amagat gravaven en capitells d'esglésies medievals sàtires anticlericals o obscenes, que havien de trigar anys a descobrir-se.

En un mot: si el senyor Feliu Elias, per conveniència o per interès, o pel que sigui, arriba a escriure pàgines sense errors morals o dogmàtics, aquestes pàgines no expressen el seu pensament. Perquè En Feliu Elias personifica una doctrina; i aquesta doctrina personal d'En Feliu Elias, el conjunt d'idees i sentiments que el seu nom evoca i representa, és una doctrina torta, un conjunt d'idees i de sentiments allunyats i contradictoris a la veritat cristiana.

Això és el que ens pertoca de provar, dic, i és el que estem fent i seguirem en els articles pròxims, davant dels quals ha semblat oportú de posar-hi aquestes ratlles per a precisar la situació nostra. Si Déu vol, la setmana entrant investigarem el centre mateix de la ideologia d'En Feliu Elias: l'estètica.

I avui ens pertoca, a més, posar unes ratlles de rectificació gustosíssima, feta amb goig de l'ànima, a un punt concret del nostre article últim. Entre les diferents expressions de simpatia i encoratjament que hem rebut, ens pervé el prec amable i oportú que no regategem la franquesa de l'acatament complet, a una de les figures que En Feliu Elias atacava, i que per insuficient documentació, deixàvem encara una mica enfosquida. Es tracta de Donya Dolors de Quirga i Capopardo, anomenada en religió *Sor Patrocini*. Amplement informats, podem, i ens és gratíssim escriure que la famosa i perseguidíssima i calumniadíssima, ferotgement i diabòlicament calumniada "*monja de les llagues*" com el poble li deia per veneració legítima, i els Feliu Elias del temps li repetien per escarni, no desmereix en santedat, en virtuts heroiques, en vida provadíssima i sobrenatural, del seu gloriós contemporani el Venerable Pare Anton M. Claret.

La Serventa de Déu Reverenda Mare *Sor Maria dels Dolors i Patrocini*, la causa de beatificació de la qual està postulant-se, i que en son cos portà certament i veritable els sagrats estigmes com el seu patriarca fundador el Pare Sant Francesc, que fou obsequiada tant com amb duríssimes i cruels tortures, morals i físiques, amb favors celestials delicadíssims, i que motiva plenament les ires del senyor Feliu Elias pels miracles abundosament testificats que va fer, mereix major justícia que aquesta reparació ocasional. Si Déu vol, com a apèndix a aquesta sèrie, dedicaré tot un article a la vindicació de *Sor Maria dels Dolors i Patrocini*, amb el goig i l'honor de divulgar l'esplendor de la innocència i el triomf de la santedat.

R. RUCABADO

Aquest número ha passat per la censura governativa

L'encís de les petites viles

Havia passat una llarga estona davant la immensitat del mar. Enllà d'enllà l'aigua blavejava intensament i la que era prop de la platja verdejava com el brancall dels pins que remorejaven no gaire lluny del mar. Les ones en arribar a la platja teixien i desteixien randes d'escuma damunt l'or de la polida arena. La llum del sol joguinejava amb l'aigua damunt el mar que panteixava com un pit fortament agitat, hi havia llüissors enlluernadores. La platja era xopa de llum, groga de sol, i vora el rompent les barques ventrudes i oloroses reposaven dolçament sota el cel intensament blau.

Les cases dels pescadors blanquejaven com les ales d'una gavina. Damunt les teulades hi havia un polsim d'or. Vaig allunyar-me de la platja amb els ulls enlluernats i dintre meu portava tota l'alegria de la mar. Si aclucava els ulls veia en el meu interior la blavor del mar i la blancor enlluernadora de l'escuma.

En arribar davant el pòrtic d'una casa, vaig sentir unes sonoritats estranyes. Uns violins grinyolaven esgarrifosament. Em trobava davant una sala de ball. Qui hauria dit que en aquella vila tan blanca i tan polida que té el mar al davant, es donés també belligerància als balls exòtics. Els joves dansaven follament i cantaven seguint el ritme estrafolari de la música.

Aquell espectacle el vaig trobar tan descentrat, que no sabia comprendre com era possible que en aquests balls tan ridículs i grotescos s'introduïssin en les nostres viles amarades de pau.

El jazz-band no desentona en les sales mundanes on assisteix la gent frívola, però davant la llüissor del mar un hom s'adona de la seva barbàrie. Els balls americans, que mai no tindran la gentilesa d'un minuet, fan encara més avorrible el ball. Un hom per a ballar el charleston ha de tenir els llavis molsuts, els ulls vermellencs i la faç negra. Són balls d'importació que sempre estaran en desacord amb l'espiritualitat del nostre poble.

Es sensible que totes les coses dolentes de les grans ciutats tinguin tanta força expansiva. Si les nostres donzelles vestissin més honestament, les donzelles dels pobles i viles també les imitarien. Per això hauriem de foragitar de la nostra urbs tot allò que pugui esmortuir la nostra espiritualitat, perquè no solament ens ferim nosaltres, sinó que també ferim els nostres germans d'altres indrets.

Es molt difícil que siguin pures totes les coses de les grans ciutats, perquè havent-hi tanta gent, la sensualitat tindrà sempre adeptes. Les portes del palau de la lascívia no es tanquen mai perquè tothom pugui penetrar-hi.

Si no és possible evitar les manifestacions impures que tant plauen als homes materials, cal que els nostres pobles i les nostres viles sàpiguin alçar uns murs ben alts perquè el llot de la ciutat no arribi fins a ells. Feu córrer el forrellat de les vostres portes perquè no penetrin dins de la vostra llar les abjeccions ciutadanes. No veieu que valen més els vostres costums que tenen una tradició de segles, que no pas les modes ciutadanes que són

passatgeres i s'esvaeixen com lleu fumerolla? Per què heu de creure que són més civilitzats els homes lleugers de la ciutat que aquells que es mantenen fidels a la tradició i als costums pairals? Els homes són grans, no per la lluentor del vestit que els cobreix l'argila del cos, sinó per l'esperit que porten a dintre. Com més llum porteu a l'ànima més grans sereu. I aquesta llum no s'obté pas imitant la gent frívola de les grans ciutats, sinó bandejant tot allò que ens pugui fer terrejar.

Si les ciutats es podreixen, almenys que les nostres viles servin en la seva faç bruna la color de la fruita madura. Preneu de les ciutats únicament les coses bones. No us sàpiga greu viure arrecerats al campanar de la vostra seglèsia. Una vila és com una mena d'àmfra on és servada la nostra espiritualitat i les nostres virtuts racials. No doneu l'or del vostre esperit pels enlluernaments de la ciutat.

Es natural que les viles progressin i s'engrandeixin, però que no oblidin mai que el progrés material, si no va acompanyat del progrés espiritual, és molt poca cosa.

Feu-vos grans i esplèndides com una matrona, però no us poseu agençaments que no us escauen. L'infant creix i es desenrotlla sense perdre els seus trets essencials i característics. Si perdeu la vostra personalitat, per altes que siguin les vostres cases i per amples que siguin les vostres vies, no sereu altra cosa que un acoblament d'homes sense ànima.

Certament que una vila ha d'ésser hospitalària i acollidora, però cal que es mostri inexorable amb tot allò que pugui fer-li perdre les seves característiques.

Obriu de bat a bat les finestres perquè penetrin aires de renovació, però no menyspreu mai allò que és vostre i us dona una fesomia pròpia.

Petites viles catalanes, belles i delicades com una flor exquisida, no vulgueu mai perdre el vostre propi perfum, i manteniu-vos fidels a la vostra fina espiritualitat.

J. CIVERA I SORMANI

Federació Catalana d'Estudiants Catòlics

CURS DE
LLENGUA CATALANA

A CÀRREC
DEL PROFESSOR

J. CIVERA I SORMANI

Tres lliçons setmanals

INAUGURACIÓ DE CURS:
DISSABTE, 6 DE NOVEMBRE

Som cristians?

Per una de les esglésies principals, a la qual he concorregut, durant anys, a missa d'onze, els diumenges i dies de festa, hi han desfilat una sèrie de predicadors notables, que tenien l'obligació d'explicar-nos la vida exemplar de Jesucrist.

Em recordo que un d'ells exclamà una vegada: "No estimen a Crist aquells que no el coneixen".

Ara fa poc, un altre dels notables predicadors, des de la trona, ens preguntava si érem cristians, i remarcava: "Què vol dir cristià? El catecisme ho explica senzillament i breu; si fins els nois ho saben, i, — afegí amb un to de desconhort, — *potser siguin solament els nois els que ho sàpiguin*".

De petits aprenem a dir: "Sóc cristià per la gràcia de Déu i els mèrits de Jesucrist", però, de grans, perdem la gràcia i oblidem aquells mèrits, i solament restem cristians en el nom.

Qui és el cristià? L'home de Crist, el que segueix el seu exemple, el que estima el pròxim com a ell mateix, el que no desitja per als altres el que no desitja per a ell, el que practica la seva doctrina.

En el nom, ho som tots de cristians, en els països on la fe de Crist és la professada per la majoria, sobretot en els països catòlics. Ara, en la pràctica, que lluny estem de poder-nos considerar com vertaders cristians. La majoria ni practiquen la seva doctrina, són molts els que desitgen per als altres el que no desitgen per a ells, una meitat odia l'altra meitat, són comptats els que segueixen el seu exemple, i Crist es queda sol, ben sol, amb la Creu al coll.

Talment sentim gran pena d'haver de fer aquestes afirmacions. Jesucrist ens mana fer dejunis, no els creiem necessaris, ens excusem, sigui com sigui, per a no jejunar; si ens recomana penitència, se'ns fa pesat haver de confessar els nostres pecats; si ens assenyalà l'oració com a remei que enforteixi el nostre esperit, trobem pesada aquesta pràctica; totes les regles assenyalades per l'Església perquè ens serveixin de guiatge en aquesta vall de llàgrimes, les creiem innecessàries i no en complim cap.

Si així ho fem, podem donar-nos el dictat de cristians? Ho som en el nom, però no en la pràctica.

I no solament deixem d'ésser pràcticament cristians en no complir les regles i preceptes de Jesucrist i la seva Santa Església Catòlica, sinó que encara ens apartem més de l'esperit de Crist quan els nostres actes no s'inspiren en el bé del pròxim.

No és cristià el que roba, i molt menys ho és el que explota, els que escandalitzen amb llur exemple i els que consenten la perversió dels infants.

No és cristià el que acumula cabals i fortuna, passats amb la sang dels que té al seu servei.

El que va a missa a colpejar-se el pit, perquè la gent el tingui en bon concepte, i a casa seva fa passar necessitats als seus dependents, fent-los treballar més hores de les degudes sense pagar-los el salari suficient segons les exigències del dia, tampoc no és cristià.

Els que tenen a mà poder eixugar llàgrimes i no ho fan per a no donar-se molèstia, no són cristians.

El que llença els diners a cabassos en festes i plaers, sense donar-ne una part als pobres, no pot dir-se cristià.

Els que murmuren del pròxim, assenyalant els defectes dels altres, i fan de la xafarderia una pràctica, no poden dir-se cristians.

En canvi, els homes que creuen en les altres religions, com segueixen i practiquen les seves regles.

Els mahometans, que segueixen la doctrina de Mahoma, com compleixen les regles del Corà.

Els budistes també practiquen les seves regles religioses d'una manera exemplar, i el mateix fan els cismàtics i els homes de les altres religions diferents de la cristiana.

Com compleixen les seves penitències i dejunis, sense objecció de cap mena. Solament els cristians trobem pesades les obligacions de la nostra religió.

Un mahometà, al qual arribà a penetrar la llum del catolicisme, s'expressava així: "Comprenc la divinitat de la religió catòlica, les seves veritats revelades, crec en els misteris i els dogmes, però el que no puc arribar a capir és que els que es diuen cristians no practiquin el que la religió catòlica mana".

Es dir, se sentia cristià per les veritats que coneixia, però l'exemple dels cristians el feia dubtar.

No li mancava raó a l'antic mahometà. L'exemple dels cristians el feia meditar, pensant que l'Evangeli ens ensenya les veritats més sublimes, i en canvi, en la pràctica en vivim apartats.

Què vol dir ser cristià? El Catecisme ho diu d'una manera clara i senzilla. Cristià és l'home de Crist, el que segueix la seva doctrina.

Aquell capellà que des de la trona va fer aquella exclamació dient que *potser siguin solament els nois els que ho sàpiguin*, m'ha fet meditar moltes vegades.

Anem creixent, i l'esperit cristià s'aparta de nosaltres, o millor dit, nosaltres ens apartem d'ell. Aqueixa trista veritat explica per què els pobles viuen en guerra, i que per l'afany de viure els plaers de la vida deixem d'atendre les necessitats dels que pateixen, i siguin l'odi i la idea d'extermini els que menin el nostre esperit, negant el nostre concurs i ajut al pròxim.

Perquè l'esperit cristià manca en el cor dels homes, és que hem de contemplar les malvestats i les desferres humanes, i en mig de les disbauxes del món hi hagi qui pateixi fam i misèria. Per manca d'esperit cristià hi ha qui gemega, mentre els altres es diverteixen, oferint la trista paradoxa que hi ha qui mor sense empar de cap mena, al costat dels que vessen els béns en orgies i bacanals.

Som cristians en el nom, però no en la pràctica. La fam, les necessitats, la pesta, les guerres, les desgràcies i les calamitats no ens commouen, no ens arriben al cor, mentre no ens perjudiquin d'una manera directa a nosaltres mateixos.

Prediquem, doncs, nosaltres catòlics sobretot, la doctrina de Crist, i fem que cada cristià segueixi el seu exemple. Solament així tindrem perfecte dret a ostentar el títol de cristians, i no com ara que no arribem tan sols a ser-ne una ridícula caricatura, forma estafeta del que hauria d'ésser reflex de la persona del nostre Redemptor.

El París de certs turistes;

la revue, spectacle immoral;

les conclusions d'un Congrès

Manta gent que surt cap a París — aprofitant el desnivell entre el franc i la pesseta — arriba a la capital francesa amb un concepte lleuger i equivocat d'aquesta.

La literatura d'opereta, de la qual resulta sempre París un lloc de plaer, els ha trastornat el magí; i creuen de bona fe que París és una mena de revue, un lloc de llibertat de costums, una mena de claveguera de la moralitat d'Europa.

I amb aquest concepte, tot just llengada la riuada de forasters per la bella estació del Quai d'Orsay, els manca temps per a cercar la fruita vedada i fruir-ne les delícies. I els trobareu — aquests nous Isidros — fent corrua a la taquilla del Moulin Rouge, de les Folies Bergere o del Casino de París, i cercant per ací i per allà — amb uns ulls com unes taronges — alguna escena de dubtosa moralitat en un recó de jardí o en un recó de carrer. A això els afegeix una visita a la tomba de Napoleó, un tomb per Montmartre (que si no fos pel Moulin Rouge els deceberia completament), un cop d'ull al Museu del Louvre i un tomb pels Boulevards i els Magatzems del Printemps o les Galeries Lafayette, i a caseta altre cop... amb el plaer d'haver conegut París.

Aquesta explotació de l'estranger, aquesta atracció de l'Isidrada (com diuen els madrilenys) ve ara agreujada pel treball d'una infinitat d'agències de viatges que en els viatges a forfait hi junten atraccions com aquesta de "París la nit" mitjançant la qual — amb vint francs — agafen els bons i encantats turistes, i en tres hores els mostren un cabaret, uns barris típics (en els quals àdhuc fan aparèixer pintorescos apatxes) i acaben mostrant-los en les Catacumbes de París les estàtues en cera de Lafayette i els seus conspiradors, mentre els expliquen unes històries (?) horripilants i enlluernadores.

I tornen els bons turistes a casa seva; i diuen que han conegut París; però un París d'opereta, un París pintoresc, un París arbitrari i estrafolari. El París que treballa, el que matineja, el que passa el dia a les biblioteques, arxius o a la Sorbona, el que cerca els monuments arreconats — com aquesta preciositat d'esglésies gòtiques de què frueix la capital de França —, el que es preocupa dels grans problemes mundials de l'hora present, aquest, el veritable París, els passa totalment desapercebut. Ni la nota típica del Barri llatí, ni l'encant romàntic del Montmartre d'altre temps, ni les delícies dels jardins del Luxemburg, ni els mil recons pintorescos dels voltants de St.-Etienne, ni tantes altres notes que són la curiositat de l'home de cultura, apareixen per a res en la ment d'aquests turistes explotadors de la baixa del franc. Per ells, París segueix essent la ciutat del cabaret — explotació d'estrangers, indústria més que altra cosa — i la ciutat dels milers d'automòbils i de les grans construccions, i no més. La nota típica del París d'aquesta gent és la darrera revue del music-hall de moda, on, pagant cinquanta francs del seient, els mostren nuditats a desdir i davassall de sedes i plomalls de tota mena.

Però per arribar aquí, no caldria pas que aquesta gent anés a la capital francesa. Amb un tomb per certs barris de Barcelona en tindrien prou. La revue ha fet ja aquí la seva aparició; i dels temps en què començà al Principal Palace fins ara, no ha deixat d'ésser un producte adaptat aquí amb facilitat, amb la facilitat amb què en totes les grans ciutats s'adapta tot producte corromput, tota mercaderia avariada.

Un dia un teatre, altre dia un altre, la revue no ha fallat mai aquí, i temem que — dissortadament — ja no mancarà.

El públic hi acut; fins certes autoritats l'han honorat manta vegada amb la seva assistència i complaença més cordial. Què té, doncs, de particular que la revue aquí continuï? Les ciutats cosmopolites — com París, com Barcelona — tenen sempre uns milers de ciutadans i de forasters de gust extraviat i de moralitat minsa que donen públic per aquests espectacles.

Però el que cal dir amb tota la veu i el que cal blasmar amb totes les forces és la tendència de certa gent i de certa premsa de voler presentar aquest com un producte europeu, admès arreu del món i fins i tot d'un cert bon to i d'un cert esperit artístic.

I contra això sí que cal reaccionar. Ni la revue és spectacle artístic — salvant sempre que d'art hi ha gent que en troben en tota deformitat — ni pot arribar mai a constituir cosa de bon to un spectacle el quasi únic incentiu del qual és el desnú femení, però encara desnú perquè sí, sense solta ni volta, pel sol fet d'ésser desnú.

Això — cal dir-ho amb totes les lletres — és spectacle absolutament immoral, absolutament prohibit per la moral, indecent en absolut.

Es inútil que es vulgui presentar això com a cosa de bon to pel sol fet que en altres llocs hi és i pel fet que l'elegància, la sederia, les plomes, les joies, hi figuren en primer terme. Precisament tot aquest davassall de luxe té per únic objecte valorar més el desnú femení i destacar-lo per damunt de tot. Això encara quan no s'hi ajunta algun sketch xavacà i porc, que és quasi sempre.

Ni la gent que es diu catòlica parli d'aquest espectacle, ni els diaris que s'inspiren en catòlic el presentin com un de tants espectacles més o menys correctes: és immoral, absolutament immoral, i prou.

Tindrem ara una esperança contra aquesta immoralitat en les Conclusiones del Congrès Eucarístic de Toledo, on es va demanar al Govern — allí representat per un Ministre — la repressió de la immoralitat pública?

Es d'esperar que les Conclusiones d'aquell Congrès, que va començar amb una lletra del Pare Sant i amb una de piadosíssima del Rei, no restin en les actes, sinó que siguin cosa viva i d'eficàcia immediata.

I aquesta eficàcia, caldrà dir que ha de tenir un dels punts d'èxit en la prohibició d'espectacles absolutament immorals com aquests de les revues?

GASTON GERARD

Campanya contra l'espiritisme

IX

Experiments i fenòmens de l'espiritisme

(Continuació)

En les conegudes materialitzacions de la villa Carme, de les quals Richet diu, *que els experimentadors no havien aconseguit convèncer-lo de la realitat de les materialitzacions i de les aparicions de fantasmes*, també hi hagué frau, segons ens diu el Dr. Valentin, de París. De les altres experiències de materialització que féu Müller a París, ens diu Gaston Mery *que les sessions semblaven governades per un hàbil empresari... i s'hi graduava l'interès com en una representació teatral*.

En els experiments de Müller es demostrà plenament que les aparicions eren el mateix Müller que actuava i parlava, i així són totes les aparicions i materialitzacions espiritistes que es mostren al públic ignorant i crèdul. I existeixen encara persones que creguin en la comèdia ridícula d'aparicions de fantasmes i esperits amb forma corpòrea que es presenten en les sessions espiritistes? Doncs bé, en ple segle xx, un grup d'ateus i sectaris, o enemics declarats del sobrenatural i del Catolicisme, creuen amb veritable passió en les pràctiques de l'espiritisme. I aquests ens diuen reaccionaris, endarrerits, enemics del progrés i la civilització?

Un dels fenòmens més sorprenents de l'espiritisme són les *levitacions*, o sigui l'elevació d'un objecte material sense que cap part d'ell estigui en contacte amb res. En la qüestió de les levitacions diuen que algunes vegades les taules rodejades del mèdiu i d'altres assistents s'han aixecat prop d'un centímetre, mes que l'experiència s'ha fet amb poca llum. Hem de pensar en el que diu un escriptor: *Hi ha o no contacte dissimulat, trampa hàbil o frau inconscient?* Si la taula s'aixeca sense trampa, sense frau, què pensarem? Hem de creure que és un esperit qui l'aixeca o una força oculta del nostre cos d'acció semblant a l'imant? En les nostres recerques científiques i en les nostres investigacions que amb permís hem fet en diversos centres d'espiritisme, no hem vist mai la levitació a clara llum, i molt menys la podríem veure en la fosquedat malgrat l'assentiment dels concurrents; hom ha pogut comprovar que tot té l'aparença d'un fenomen vulgar preparat hàbilment pel mèdiu.

Parlem ara d'alguns fenòmens sensorials i intel·lectuals. Deixem a part tota la gama de fenòmens que tenen relació amb les sensacions visuals, acústiques i tàctils perquè aquests fenòmens no poden pas tenir origen en la força d'un esperit qualsevulla, sinó que les sensacions són eixides de l'ens humà, són individuals, depenen de la matèria per llur naturalesa, però essent l'esperit el que coneix i regula la sensació; per això no cal pensar que en les allucinacions sensorials de l'espiritisme tinguin intervenció els esperits evocats o encarnats.

Dues menes de fenòmens d'ordre intel·lectual de l'espiritisme ens interessen en extrem. L'un és la *telepatia*, en la qual el subjecte està influït per un agent

llunyà; l'altre fenomen és la *clarividència*. Els fenòmens telepàtics tenen en la pràctica espiritista una gran part i són emprats per a fer creure que els esperits obren d'home a home.

Sabem que en la telepatia hi entren des dels fenòmens sensorials als pensaments intel·lectuals, però, ací, hem de mostrar que per a res no necessitem dels esperits perquè els fenòmens succeeixin. Analitzem els fets. El pensament no és, com diuen els materialistes, cap fenomen material ni molt menys és transformable en vibracions; però, aqueix pensament que és espiritual, que no es transforma, és engendrador de vibracions que, com diu molt bé l'eminent canonge d'Ossa i amic meu Sr. E. Tricas: *Les idees van acompanyades de vibracions en les neurones, cada idea i tota representació produeix vibracions especials, pròpies, característiques; així com cada vibració especial deguda a tal o tal altra impressió dels sentits, dóna lloc a idees diferents; que hi ha reciprocitat. La vibració A produeix la idea B i la idea B ressona en el cervell amb la vibració A* (5). El professor Dal Pozzo diu: *L'acte mental produeix una onda tant més intensa com aquell sigui més enèrgic* (6). I moltíssims són els autors que diuen el mateix. Nosaltres fem nostres les conclusions que el malaguanyat psicofisiòleg P. Francesc de Barbens féu a propòsit d'aqueix assumpte: a) *Al pensament el precedeix i el simbolitza una imatge representativa que s'acompanya essencialment d'una vibració més o menys intensa segons la quantitat d'energia desplegada en la producció i fixació de la imatge*. b) *Semblants vibracions poden passar a l'èter atmosfèric a través de membranes internes i externes*. c) *L'èter atmosfèric pot transmetre l'expressió interna o sigui la locució mental, irradiada en forma fisiològica a l'exterior fins a un altre cervell susceptible, per condició especial i per la seva delicada constitució neuroquímica, de percebre-la* (7). Certament, existeixen vibracions cerebrals produïdes pel pensament i aquestes vibracions poden engendrar en l'ambient altres moviments i vibracions. En l'any 1903, M. Blondiot, de Nancy, descobria uns raigs especials anomenats N, que Aug. Carpentier demostrava que provenien del cos humà i als quals donaren el nom de *radiacions fisiològiques*, essent el *teixit nerviós* el qui emet més intensitat de raigs N sempre que es trobi més carregat d'energia interna. L'emissió de raigs es nota a gran distància, i l'aire atmosfèric és bon conductor de les radiacions. Les experiències fetes fins ara demostren que l'acció dels raigs N sobre l'agudesia de la visió, de l'olfacte i de l'oïda, és un fet real que no dóna lloc a dubtes. Altrament s'ha demostrat com aquests raigs posseeixen acció dinamogènica considerable, sobre tot el sistema nerviós. I ara, no es parla de les radiacions radio-cerebrals com un fet en camí de produir sensacionals descobriments?

La telepatia sense percepció sensitiva és un fet real, però de naturalesa física; no és ni serà mai cap fenomen espiritista. Doncs bé, molt diferent de la realitat i de la raó és la teoria espiritista, la qual creu que el pensament va d'una persona a una al-

tra, i que la transmissió es fa per mitjà de les ànimes reencarnades o esperits alliberats, però com que els esperits no poden articular paraula empen el *mèdiu* com a transmissor o intèrpret. Aqueixa és l'explicació banal de la telepatia; però ja sabem que no hi té res a veure.

Què direm de la *clarividència* que permet la visió a través de cossos opacs? En les experiències de clarividència, algunes vegades positives i altres negatives fins en el mateix subjecte, han estat experimentades amb persones en estat hipnòtic, però els fets que ens expliquen que passen en les sessions espiritistes apareixen tots amb condicions desfavorables per a l'observació i no estan seriosament comprovats. Nosaltres opinem, juntament amb l'experiència adquirida, que la clarividència és un fenomen telepàtic més important i més notable i per ara ningú no ha contradit la nostra opinió.

Resumint: els fenòmens espiritistes que l'espiritisme doctrinari i religiós vol fer passar com a fets d'intervenció directa d'ànimes de difunts aïllades o reencarnades, no són més que actes deguts a la suggestió, a l'hipnotisme, al magnetisme, als mitjans naturals d'ordre físico-elèctric, i d'altres deguts al frau, a l'engany, a la mentida i a la força dels mèdiu. I tot això és la valor experimental de la secta espiritista? Certament tenia raó Pascal quan deia que la *gent més incrèdula és la més crèdula*, puix totes les mentides de l'espiritisme són cregudes per tots aquells que es vanten de dir a tothom que no creuen en res.

Es curiós el cas que en tots els fenòmens espiritistes figuri com a indispensable el mèdiu. Es necessari parlar encara que breument d'aquest personatge, que segons la secta té l'alt poder d'evocar esperits i parlar amb ells. Els mèdiu, segons l'estudi acurat que en féu el Dr. Janet, *són uns histèrics, i tots els fenòmens que provoquen són deguts a l'hipnotisme i somnambulisme*.

Efectivament, la història dels mèdiu és la història de l'histerisme. El mèdiu acostuma a ésser persona que s'hipnotitza amb portentosa facilitat i la majoria d'ells no tenen il·lustració, ni educació i no diguem que com a moralitat i virtut deixen molt a desitjar.

El mèdiu és vulgar, és ignorant i és pretensions. De mèdiu n'hi ha de moltes menes, segons l'especialitat a què es dediquen; així, doncs, hi ha mèdiu *motors, tríptics, transportadors, curadors, vidents, auditiu, músics, psicòlegs, parlants, inspirats, profètics, improvisadors, materialitzadors*, etcètera. Hom pot veure com la nomenclatura és variable i adequada a la professió del mèdiu. En la història dels mèdiu es veu la història clínica de la neurosi i per això qualsevulla histèric pot ésser mèdiu i no és res d'estrany veure un taverner, un porter o una minyona de servei servint a meravella per a mèdiu i podent actuar en les sessions espiritistes.

Volem donar una mostra de qui eren alguns mèdiu cèlebres que han adquirit fama mundial. La tan coneguda Eusàpia Palladino, segons de Rochas, *era una histèrica amb tendència eròtica, amb lleuger estat parètic de la meitat dreta del cos; tenia intel·ligència notable però poc desenrotllada i fins desviada per males influències. Temperament variable, irrita-*

ble, amb desmesurada ambició... a l'edat de vuit anys patí allucinacions... (8).

La mèdiu Miss Arbott era histèrica notable, que entrava al son hipnòtic voluntàriament, però conservant les aparences de l'estat de vigília; era fraudulenta i enganyava a tothom. L'any 1904 va morir la no menys cèlebre Anna Rothe, l'anomenada *mèdiu de les flors*, que sempre defugí d'ésser sotmesa a examen científic i que va perdre el seu poder mèdiu quan l'empresonaren per les seves malifetes. Aquests tres exemplars són prou per a fer-se càrrec del valor dels mèdiu. Sàpiga tothom que els mèdiu d'ara són exactament la còpia dels que hem descrit; tots els que coneixem tenen la mateixa manera d'obrar, són malalts del sistema nerviós però que saben mentir i enganyar. Amb molta raó diu Ochorowicz: *No oblidem que el frau és inseparable del mediumisme, com la simulació és inseparable de l'hipnotisme*.

Estudiats ja els fenòmens de l'espiritisme i la natura dels experimentadors, hom ha de creure, sense caure en el ridícul, en la seriositat i veracitat de la secta espiritista? Aquesta és la pregunta que fem, ho i suposant que encara hi hagi crèduls de tan pobre discerniment.

DR. SERRA DE MARTINEZ

(5) *Comunicación del Pensamiento en progresión sensitiva*. (E. Tricas). Jaca, 1917.

(6) *Psicofisiología*, p. 309.

(7) *Estudis Franciscans*: t. XXI, p. 423.

(8) *Annales des Sciences Psychiques*. 1905. p. 218 i 309

La profanació de les festes anyals

Ja ens en havem queixat altres vegades, però cal que aquesta profanació no passi sense protesta, ni que prengui estat de dret consuetudinari, per dir-ho així!

Es un mal costum el tenir obertes les botigues els matins de les festes anyals, i encara molt pitjor ocupar-se en treballs servils en tals diades.

L'abús sembla que està aprovat, indirectament, per la Llei del descans dominical, que solament empara la festa del diumenge i deixa les altres de l'any a la voluntat de cadascú. Aqueixa és una deficiència de la Llei i no una consagració legal de l'abús.

Des del punt de vista canònic tanta festa és la del diumenge com la de Tots Sants, per exemple. Si la del diumenge està establerta directament per Déu (encara que modificada en ço que atany al dia per l'Església), les festes anyals ho estan per l'Església, que és obra predilecta de Déu.

Demés, el Dret Canònic en l'Estat espanyol té caràcter de Dret públic i, per tant, obligatori, com ho és, en consciència, per a tot bon cristià.

Es revoltant de veure aquesta profanació en diades tan solemnes com l'esmentada. Ni la de Nadal, festa universal en el món cristià, s'escapa d'aquesta irritant profanació.

Però, *Deus non irridetur*. I Déu pega sense bastó.

La crisi que aquestes botigues passen, les angories dels amos per atendre els venciments, les runes

que s'amunteguen en el camp mercantil, demostren bé el que diem.

Ja que les autoritats s'ho tiren a l'esquena, els catòlics hauríem de fer alguna cosa pràctica per a oposar-nos a aquest sacríleg abús.

Si les forces catòliques tinguessin una eficaç organització, proposariem, a l'efecte, que es passés una

consigna que seria eficaçíssima: la de no comprar en cap establiment que sistemàticament profani tan santes i solemniais diades.

Ja que als profanadors no els basta la consciència de cristià per a respectar-les, tal volta la minva en les butxaques llurs els faria posar seny, el seny cristià que els manca.

A. Z.

Els Centres catòlics

III

"ELS MES I ELS MILLORS"

Constatada la necessitat de l'acció colectiva "ara més necessària que mai, per l'amplitud i complexitat de la vida moderna", segons observació del Pare Casanovas, cal prevenir-nos contra el risc d'assentar els fonaments damunt la pedra rodoladissa de la sola mecànica sociològica.

La teoria de la infalible eficàcia de restauració social per la creació d'organitzacions collectives és filla del socialisme. El socialisme l'estima com a part essencial del seu programa; perquè essent tot ell un ideal de destrucció, ço que necessita són braços que aixequin el picot enrunat amb aquella gosadia que comunica el contagi. Que és aquesta l'acció del socialisme: acció per contagi. Un nombre, com més crescut millor, però, com més inculte, com més orb i com més gregari, molt millor encara, sota l'imperi d'un o pocs capitosts amb la veu i el gest prou dominadors per a donar el crit de guerra. Quan la secta actua així, el cop sec eixorda tothom. Els crits d'esglai dels bons patriotes que no han abastat a aturar l'embranchada desconjuntadora són ofegats per la bunió infernal de les runes que es desplomen. Els capitosts socialitzants ja tenen cura de suggerir als seus amics que una tal bunió és un cant de victòria... Diríeu que llavors tothom s'ha fet socialista...

Però, deixeu que s'alci un poder decidit, agosarat, enèrgic, que acordoni el poble contagiats i defensis (baldament sigui només amb el dret de la força adversativa) les víctimes de la secta... Semblarà talment que el gegantàs avassallador desapareix engolit per la gorja d'insondable abisme, o que cau fos com un bloc de glaç sota els raigs del sol primaveral.

El socialisme, un cop ultimada l'organització colectiva, ja ho té gairebé tot fet; o s'imposarà, o es desfarà...

En l'actuació social catòlica seria una trista aberració partir del mateix principi.

—Si poguéssim tenir un centre!—barbotegen amb veu planyívola uns.

Uns altres, que es creuen més assortats, concreten en aquest clam llur pla de campanya:

—Fem un centre! nodrim-lo amb una llista de socis ben llarga... ben llarga!... Oidà si poguéssim encabir-hi tot el poble! L'èxit d'aquest anhel seria la salvació social!

Us heu fet il·lusió parella, amics? Doncs, jo em

sento colpit pel deure de refredar els vostres entusiasmes tirant-vos-hi damunt una galleda d'aigua gel·liua.

Edificant sobre la roca del socialisme no seria estrany que, al capdavall, el baluard aixecat, si no queia enrunat a la bona de Déu, esdevingués llodriguera del monstre sectari, o si més no, pedra d'escàndol, en lloc de força constructiva.

A l'acció catòlica (oposada a la socialista com l'afirmació a la negació) no és la suma d'unitats qualssevol que li dona eficiència. La regeneració social no es resol amb un problema de sumar; per tal com "quan la dignitat moral està envilida en els individus cap societat formada per la reunió d'un número d'homes no pot ventar-se d'haver assolit un alt nivell de dignitat". En aquestes paraules recullia Ketteler Freiheit les lliçons de l'experiència.

La generació proppassada s'engallardia tota, davant les sectes modernes, posant-se a flor dels llavis, com un clavell albirador, aquest clam: "Som els més i els millors". Ara, reconeguts els estralls de la impietat, sura en l'ambient del catolicisme social un noble afany de recollir, d'entre el llot, la senyera blanca en els plecs de la qual senyorejaven el lema encisador.

L'intent global és mereixedor de tota lloança; no ho és, però, la pruija de multiplicació inselectcionada que atura la tasca a mig camí. Caldria tornar a escriure el lema començant-lo per la segona part. Que siguem en absoluta majoria o minoria no és de l'essència de la nostra acció... El que ho és de debò és la seva qualitat. I com que "primer és l'ésser que l'acció" com deien els Escolàstics, la primera cosa a constatar, en emprendre l'organització del centre, és amb "qui" comptem, i amb "què són" ells.

Recolza sobre aquestes consideracions una conclusió eminentment pràctica, que jo sentaria així: En fundar un centre catòlic, o en orientar la seva obra social, hem de tenir en compte l'estat religiós i moral dels individus, més que no pas el cens de la població i els mitjans materials amb què comptem.

No vull dir que els dos extrems darrers siguin menyspreables; però han d'ésser subordinats i sacrificats al primer.

Amb un estudi un poc detingut, potser trobaríem poblacions grans que freturen d'un centre catòlic; però, qui sap si en trobaríem d'altres que, sense ésser-ho tant, el reclamen encara més!

Hi ha poblacions molt grans que, per dissort, són parròquies ben petites...

FRANCESC GAY, Prev.

D'ací i d'allà

En Mussolini ha estat altra vegada exposat a perdre la vida.

No cal dir, encara que no ens entusiasmi el feixisme, que celebrem que el *Duce*, com altres vegades, hagi resultat il·lès de l'atemptat.

Aquells que intenten cometre un crim mereixen l'execració dels homes honrats, però no creiem que el poble tingui el dret de fer-se ell mateix justícia. Això representaria un retorn als temps bàrbars.

Els que varen enfonsar el punyal en la carn de l'agressor, varen cometre un crim. I si no hagués estat ell l'autor de l'atemptat? Aquell pobre que fou acusat a la sortida d'un banquet de pretendre atemptar contra la vida del cap del govern espanyol, resultà innocent. Què hauria passat si l'haguessin mort? El poble no pot apallissar ni molt menys matar a un delinqüent.

Si s'adoptés aquest procediment expeditiu, de què servirien els tribunals de justícia?

Els diaris ens han assabentat que ha caigut damunt de Barcelona una pluja de fang.

Aqueixa pluja és simbòlica.

En una ciutat on es cometien tantes abjeccions és natural que en comptes de caure del cel aigua clara, caiguin grapats de llot.

Ha mort un dels vocals de la nova junta del Col·legi d'advocats.

Aneu a saber si tenia dret de morir-se!

La Junta de l'Hospitalitat té en projecte construir un altar a la Basílica de Lourdes en el qual podrà ésser venerada la Mare de Déu de Montserrat.

Es de suposar que quan la venerin els seus devots no hauran de fer un esforç d'imaginació per a trobar-la igual que la que es venera a la muntanya santa.

Diuen els diaris italians que quan En Mussolini arribà al seu despatx després de l'atemptat frustrat, es va posar a tocar el violí. Aquest fet revela la seva serenitat.

Trobem molt digna aquesta actitud.

L'haurien d'imitar aquells que quan s'enutgen o els surt malament alguna combinació es posen a tocar el bombo.

Com cada any, per la diada dels morts, els cementiris es varen convertir en jardins florits.

Hauria estat curiós preguntar als que penetraven al cementiri amb una corona a la mà o un ram de flors, quants parenostres havien dit per l'ànima dels que havien emprès el camí de l'eternitat.

Encara hi ha gent que creu que les ànimes se sal-

ven amb perfums de flors i branques de llorer entortolligades.

A la porta d'un cinema hi ha un cartell en el qual es reproduceix un home que en l'ombra que projecta s'hi endevina la figura sinistra de l'esperit maligne.

Creiem que es podria fer desaparèixer l'home i deixar-hi l'ombra.

Estaria molt en harmonia amb la majoria de les pel·lícules que es projecten en els nostres cinemes.

L'ABC obre una enquesta per tal que els polítics de més relleu ens facin conèixer l'opinió que els mereix la propera assemblea nacional.

Després de conèixer aquestes opinions restarem tan tranquils com abans.

A Anglaterra s'han celebrat eleccions municipals. Als Estats Units s'han celebrat també eleccions de diputats.

Quina manera de perdre el temps!

Nosaltres vivim tranquil·lament sense pendre'ns la molèstia de votar.

El Parlament i el Senat ja han passat a la història.

Si no voleu mals de cap deixeu de banda les idees.

El cas és viure i anar passant les trifulges de la vida.

Qui dies passa, anys empeny.

Un individu que estava assegut damunt les pedres de la plaça de Catalunya es desmaià i va caure a l'aigua.

Si no l'arriben a pescar s'hauria ofegat.

Admirant aquell abeurador tan artístic comprenem perfectament que un home es desmai.

No n'hi ha per menys.

Quasi la majoria dels periòdics d'oposició que quedaven a Itàlia han estat suspesos per les autoritats provincials.

Molt ben fet.

Es un procediment molt fàcil per aconseguir una unanimitat absoluta.

El senyor Besteiro ha fet conèixer la seva opinió sobre l'Assemblea nacional que es proposa convocar el President del Consell. Ha estat recollida damunt les planes d'ABC.

El tremendo socialista exclama després de combatre els partits polítics: "La palabra abstención, no existe en nuestro programa. Si vamos a la Asamblea será para realizar una labor eficaz de defensa de nuestros ideales y de los intereses de la clase trabajadora".

El senyor Besteiro ja dona com a probable que els socialistes assistiran a l'Assemblea.

Mireu que són terribles i perillosos els socialistes espanyols!

El que passa

ESPANYA ENDINS

Sembla que va de debò allò de l'Assemblea Nacional.

Del Palau del Congrés, a Madrid, n'estan fent dissabte una pila de porters i porteres. Els històrics lleons de bronze que guarden l'entrada del Palau han estat netejats i diu que fan goig de veure. Les oficines interines d'alguns serveis públics que, aprofitant-se de les vacances del Congrés, s'hi establiren, ja han llogat els camions necessaris per anar-se'n. L'"Oficial Mayor" del Congrés està altra volta en plenes funcions del seu pompós càrrec i ja ho té tot a punt per a instal·lar-se l'Assemblea Nacional.

De dificultats materials ja no n'hi ha cap.

Les d'ordre polític són més difícils de resoldre. Els efectes d'aquestes dificultats es fan palpables en la fixació del dia en què es reunirà l'Assemblea. L'última data semioficial és el primer de gener del vinent any de gràcia de 1927.

La veritat és que no és cosa planera d'inventar i estructurar un nou sistema de representació "nacional" prescindint dels antics canons del Dret polític universalment acceptats.

Les opinions dels vells polítics sobre el flamant règim, fins ara, són més aviat evasives que altra cosa. Pensem que d'aquí endavant tampoc han d'ésser més categòriques.

L'assaig està ple d'interrogants interessantíssims.

El partit socialista és l'únic a qui li va bé el nebulós projecte. Tal volta n'està més ben assabentat que els altres. És que encara es creu poder usufructuar el monopoli de la representació obrera que tants avantatges li ha reportat?

Tocant a aquest punt, ens permetem repetir ço que hem dit mantes vegades: el partit socialista no compta, ni de molt, amb la majoria d'obrers espanyols. La seva força estriba en tres coses: la seva audàcia, la seva aparatosa organització i els afalacs dels governants que fins fa poc de temps consideraven el partit socialista com l'única força obrerista d'Espanya. Cal que consti.

ESPANYA ENFORA

Conjurada, de moment, la crisi financiera de França, amb els francs sobre el 20 per 100 i les correnties de pau i amistat amb Alemanya, cada dia més abundoses; normalitzada i en camí de solució la vaga dels miners anglesos; fet quasi el silenci, — i el diable freixen els nostres germans de Mèxic; tranquils els sap com, — sobre la inconcebible persecució que sofreixen els nostres germans de Mèxic; tranquils els Balcans i relativament quietos els Soviets russos, l'atenció pública està fita a Itàlia, on es plantegen i congrien qüestions i conflictes la importància dels quals no reconeix fronteres: és verament mundial.

Mussolini està jugant amb foc, i molt serà que no es cremi. I no ens referim pas a l'audaciós atemptat de què acaba d'ésser objecte i del qual han protestat i protesten totes les consciències honrades.

Mussolini vesteix de nou i a la seva peculiar

moda el món polític, el món obrer i el món econòmic. Reeixirà?

Al mateix temps, aquest home entremaliat, però formidable com cap més entre els homes d'Estat contemporanis, excita les passions ètniques més profundes i perilloses del seu poble amb els mirallets de grandeses pretèrites completament inadaptables als temps presents, cosa que provoca commocions inútils, amb dany d'altíssims interessos.

I com si encara no tingués prou feina està posant sobre la taula, amb suma prudència i habilitat, — cal confessar-ho —, l'espinosíssima Qüestió Romana. Si arribés a resoldre-la com Déu mana, Mussolini passaria a la Història amb el nimbe gloriós dels homes cabdals de la Humanitat.

I que això que diem és veritat, n'hi ha indicis innegables, algun dels quals ja coneixen els nostres constants llegidors. Avui podem anunciar-ne un altre. Amb motiu de la coronació canònica de Madona de les Gràcies, a Rovigo, el Legat del Papa, Cardenal Lafontaine, Patriarca de Venècia, contestant a un expressiu i molt intencionat discurs de l'alcalde de la població, ponderant les bones relacions que hi ha entre l'Església i l'Estat i augurant un pròxim acord complet entre les dues potestats, va contestar-li amb un altre discurs, la síntesi del qual està continguda en aquesta frase: "Entre l'Església i l'Estat les coses van bé i espero que aniran cada dia millor". El discurs del Legat Papal acaba declarant que "mercès a la ment superior d'un home (Mussolini), la Religió deu adquirir de nou el lloc que se li deu, cosa que li agrairan infinitament els catòlics".

I ara cal fer constar que, quasi al mateix dia, *L'Osservatore*, òrgan oficios del Vaticà, combatia francament a tot un ministre mussolinia, Gentile, pels errors doctrinals que acabava de palesar en ocasió solemne. Ço que vol dir que l'Església pot alabar les coses bones, però no claudica mai per elles ni per res del món.

J.

Espurnes

L'any 1520 Luter anuncià públicament que el Papat tenia *dos anys* de vida i que deixaria d'existir.

En passaren *vint-i-sis* d'anys, i en 1546, trobant-se amb uns amics en una taula, s'aixecà i escriví a la paret aquestes paraules: "En ma vida he estat la teva pesta, Papa; en morir seré la teva mort".

Als dos mesos després Luter morí.

* * *

Segons les estadístiques obtingudes pel Dr. Henry H. Carroll, protestant estadístic religiós, i publicades en l'edició circular del *Christian Herald*, cinc esglésies han estat edificades cada dia als Estats Units en els últims vint-i-cinc anys.

* * *

En l'últim quart de segle del 1925, el nombre d'esglésies catòliques edificades ha augmentat de 190.805 a 236.964, estimant-se a raó de 1.846 esglésies cada any, segons afirma Mr. Carroll.

FILOMEL

Noticiari

ESPANYA

L'Assemblea d'Estudiants Catòlics que aquests dies de festa s'ha celebrat a la Universitat de Granada ha revestit importància insospitada. La Federació Catalana d'Estudiants Catòlics hi envià una lluita representació. Ja en donarem compte oportunament.

—La premsa social comenta les victòries obtingudes a Galícia i Astúries per la sindicació catòlica-agrària. D'alguns d'elles ja estan assabentats els lleïdors de CATALUNYA SOCIAL.

—El Govern ha pres part en l'Assemblea de la Confederació Nacional d'Obreres Catòliques, clausurada el dia 31 d'octubre. Les conclusions ocuparien llarg espai. Estan animades d'un esperit d'apostolat molt remarcable. Les reunions dels reverends consiliaris han estat les més transcendents.

El conjunt de l'Assemblea pot dir-se que és verament encoratjador.

—Al Congrés Pedagògic que ha tingut lloc a la Corunya s'han votat, entre altres conclusions, una reclamant més escoles, una altra corresponent a aquesta demanant més mestres i una tercera sollicitant la dignificació de la classe. Aquesta última val a dir que més que al Govern hauria de dirigir-se a la mateixa classe.

—La Federació Catòlica Agrària de Ciudad Rodrigo en la seva anual Assemblea acaba de demostrar la seva magnífica vitalitat amb el milionari moviment de fons, amb les compres en comú, amb els préstecs fets (que passen de mig milió de pessetes), amb les grans empreses d'utilitat pública en què pren part, etc., etc.

—A Tànger s'ha produït una vaga general per no haver-se concedit la jornada de vuit hores als obrers del ram de construcció.

—S'han inaugurat les obres de la navegació pel riu Ebre.

—Els que no volen regions naturals i històriques i estan enamorats de les divisions antinaturals arbitràries, veuen amb mals ulls que ara es constitueixi oficialment la Rioja amb regió vinícola formada per terrenys corresponents a Aragó, Navarra i Castella, com també que el Govern anglès posi un cònsol especial per a les tres regions d'Aragó, Catalunya i València que, ben mirat, és una sola gran regió...

Es coneix que els anglesos saben quelcom més que alguns prohoms espanyols de geografia i d'història d'Espanya i de la seva natural i tradicional constitució.

Els fets reals acaben sempre per imposar-se.

—El Congrés Internacional de Transports que ha tingut lloc a Barcelona ha conseguit els fins principals a què aspirava. En aquest ram principal de la vida de relació, cada congrés és un pas de gegant en la intel·ligència i cordialitat dels pobles que hi prenen part.

—Importants entitats obreres de Catalunya han presentat al Ministeri del Treball una llarga i raonada instància demanant:

1.^a Que la pensió mínima que rebí l'obrer en

concepte de retir sigui de 1.000 pessetes anyals, com a mínim, en lloc de les 365 que la llei assenyalava.

2.^a Que la llei de Retir Obrer entri en vigor immediatament.

3.^a Que el límit d'edat per a la percepció del Retir Obrer sigui fixada als 60 anys per a les professions normals i en 55 anys pel que respecta a les professions esgotadores.

4.^a Que tinguin dret a cobrar pensió, en cas de vellesa, tots aquells obrers manuals i intel·lectuals que cobrin sous inferiors a 12.000 pessetes anyals.

5.^a Que quedin inclosos en els beneficis d'aquesta llei els periodistes i les professions lliberals.

6.^a Que l'Institut Nacional de Previsió i Patronats de Previsió Social siguin constituïts per l'Estat, patrons i obrers.

ESTRANGER

El Govern dels Estats Units no sap com fer-ho per a lliberar el seu país dels escamots de lladres, perfectament armats i organitzats, que el tenen com posat en estat de siti.

La policia està convertint-se en un vertader exèrcit, armada d'ametralladores i de tota mena d'armes. Ara tindrà, dmés, unitats aeronàutiques per a perseguir-los.

Quan hom recorda que a Catalunya, cinquanta anys enrera, una parella de mossos d'esquadra bastava i sobrava per a mantenir l'ordre en poblacions de 20.000 ànimes!

—En vista dels perniciosos efectes de la barreja de joves i noies en els gimnasys alemanys, el Govern bavarès ha prohibit a les noies que hi vagin.

—S'ha celebrat a Berna (Suïssa) una Assemblea Internacional de la Propietat Industrial, amenaçada a tot arreu pels partits extrems, els sociòlegs sentimentals i els industrials frescos...

—El partit laborista anglès ha rebut un reforç considerable. El personal subaltern de l'Estat ha votat la incorporació a les Trade Unions per una majoria de 11.700 vots.

—Els periodistes belgues han fet la seva visita anual al Papa, i han renovat la seva adhesió incondicional a Pius XI i lliurat una important almoïna.

—Al Congrés Catòlico-Internacional, reunit fa pocs dies a Viena, hi han assistit, demés del Nunci i el Govern austriac, tota l'élite del catolicisme europeu, un sens fi de representants d'entitats religioses, culturals i obreres de tota mena. Ha revestit excepcional interès.

—La santedat es dona en tots els rams de l'activitat humana i en totes les classes socials. Ara mateix l'Arquebisbe de Torí ha obert un procés de beatificació d'un obrer ferroviari, en tot exemplar: Paul Perazzo, mort en la dita ciutat l'any 1913.

—A Brusselles s'ha celebrat el cinquè Congrés de la Lliga de Treballadors Cristians. Segons la Memòria llegida en la primera sessió, les llistes d'adherits han augmentat en dos anys en més de 12.000 obrers i 20.000 obreres. Els que cotitzen passen de 175.000. La Joventut Catòlica Femenina agrupa 5.500 sòcies. Les Mutualitats contenen 248 membres. Les seccions de dones sumen 356. El Banc d'Estalvi ha rebut en l'últim exercici 5.200.000 francs. Les Borses de Treball n'han col·locat més de 16.000. Quins números més eloqüents!

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Lluòfons.—Màquines de calcular, etc.

XARABE PUIG



Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: n' totes les farmàcies i centres d'específics.

preparat per Z. Puig. — RIPOLL

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

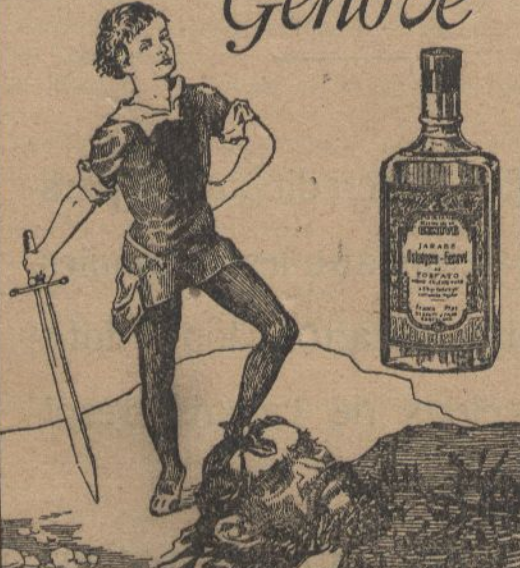
Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

**Jarabe
Osteógeno
Genové**



DE VENTA:
EN LA FARMACIA DEL AUTOR
Teléfono 2018 A.



RAMBLA DE LAS FLORES, 5
BARCELONA
y en las principales de España

Ja ha sortit el primer volum de

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals
pels

MONJOS DE MONTSERRAT

EL GENESI

per Dom Bonaventura Ubach



— Preus de cada volum —

Paper japó	200 ptes.
Paper fil	60 »
Paper verjurat (amb relligadura)	30 »

Prospectes i subscripcions: MONESTIR DE MONTSERRAT

FRANQUEO CONCERTADO